

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

25 oktober 2001

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU, NATUURBEHOUD EN RUIMTELIJKE ORDENING

Vraag om uitleg van de heer Patrick Hostekint tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de opvolging van de bouwovertradingen op het Stevan-stort te Lendeledede

Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening

Donderdag 25 oktober 2001

VOORZITTER : De heer Jacques Timmermans

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.44 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Patrick Hostekint tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de opvolging van de bouwovertradingen op het Stevan-stort te Lendelede

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Hostekint tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de opvolging van de bouwovertradingen op het Stevan-stort te Lendelede.

De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, deze morgen heb ik minister Dua al een vraag gesteld over de milieu-aspecten van de Stevan-stortplaats in Lendelede. De stortplaats vormt al 20 jaar een heet hangijzer. De evolutie van het klasse II-stort op de kleiputten van de voormalige steenbakkerij is een opeenvolging van ontginnings-, bouw- en exploitatievergunningen. Ik heb de enorme hoeveelheid dossiers inzake betwistingen gezien. Deze zaak gaat ook samen met een lange geschiedenis van verzet van de omwonenden, die zich in het Antistort-Comité hebben verenigd.

Het protest is de afgelopen maanden opnieuw toenomen, nadat de aanvraag voor een nieuwe exploitatievergunning voor 20 jaar is ingediend. Ook de recente wijzigingen aan het BPA 14 Bergkapel, dat de eindbestemming van de volgestorte site regelt, zitten de omwonenden hoog. Er is niet de minste rekening gehouden met hun honderden bezwaarschriften, waarin ze hun vrees hebben geuit

over de aanleg van een bos in de hoogte, dat pas ten vroegste over 20 jaar kan worden gerealiseerd.

In hun reeds lang volgehouden stelling dat voldoende is aangetoond dat Stevan niet in staat is om de bestaande wetgeving inzake ruimtelijke ordening na te leven, heeft het Antistort-Comité inmiddels gehoor gevonden bij de lokale milieuraad, maar ook bij de Gewestelijke Stedenbouwkundige Inspectie. Die stelde op 22 mei en 10 juli laatstleden vast dat op het Stevan-stort zonder de vereiste vergunningen op verschillende vakken en in de bufferzones reliëfveranderingen met uitgegraven klei zijn aangebracht. Na een grondig onderzoek van Arohm zijn dus na 2 jaar van voortdurende overtradingen, duidelijk inbreuken vastgesteld. De stillegging is bevolen van de ophogingen die niet conform waren met de voorwaarden van de bouwvergunning van 16 februari 1999 voor reliëfwijzigingen ten gevolge van de opvulling van de putten na ontginning.

In hun kritiek betreffende de goedkeuring van het BPA 14 Bergkapel, dat onder meer voorziet in de tijdelijke opslag van klei en nieuwe hogere hoogtelijnen uittekent, uiten de omwonenden ook hun vrees dat het zopas gewijzigde BPA er louter toe strekt de eerder vastgestelde bouwovertradingen te regulariseren. Een brief van de adjunct-directeur van de afdeling Bouwinspectie van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap sterkt hen in die overtuiging.

In dit verband wil ik de minister drie vragen voorleggen. Zijn er naar aanleiding van de processen-verbaal reeds herstellvorderingen ingediend bij het parket van Kortrijk om de wederrechtelijke toestand op het Stevan-stort ongedaan te maken ? Zijn er reeds maatregelen genomen opdat de bufferzones in hun oorspronkelijke staat hersteld en bewaard zouden worden ? Kunt u in het belang van alle betrokkenen duidelijkheid schepfen of bij de opmaak van een BPA de bouwmis-

Hostekint

drijven kunnen worden geregulariseerd, maar zonder dat de strafrechtelijke aansprakelijkheid van de overtreder wordt opgeheven ?

De voorzitter : De heer Ramon heeft het woord.

De heer Frans Ramon : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik ken deze site tamelijk goed. Ik ben er enkele keren geweest. Het gaat om een heikel dossier, en er heerst veel onbegrip tussen de stortuitbater en de buurtbewoners. Gedurende jaren is de communicatie stroef verlopen, met alle mogelijke gevolgen van dien. Het vertrouwen is zoek. Toch is er een lichtpuntje : op 15 oktober hebben de stortuitbater, de omwonenden, vertegenwoordigers van de milieudiensten en kabinetsmedewerkers van minister Dua samen vergaderd. Spijtig genoeg waren de diensten van de minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening niet uitgenodigd. Voor het eerst zijn de grieven in een vergadering aan bod gekomen, en dat is toch niet onbelangrijk.

Ik sluit me volledig aan bij de eis van de omwonenden. Ze zeggen dat stort altijd hinder veroorzaakt – dat is onvermijdelijk – maar het minste dat ze kunnen vragen, is de reglementaire uitbating van zo'n stort. Iedereen is het daarover eens, maar toch is het belangrijk om dat nog eens te zeggen. Een van de problemen is de hoogte van het stort. Verder zijn er vragen over de samenstelling ervan : zit er ook stort in het klei ? Die discussie moeten we hier echter niet voeren.

Na de vaststellingen kan men zich afvragen wat er nu moet gebeuren. Er wordt over herstel gesproken, maar over welk herstel gaat het ? De regularisatie van bouwmisdrijven via een BPA is een vreemde oplossing. Wat vindt u daarvan ?

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Ik wil hier in de eerste plaats verwijzen naar het antwoord van de minister van Leefmilieu, die de problematiek van het stort in het licht van het Vlarem heeft behandeld.

Minister Dua heeft gezegd dat op 4 september 2001 de afdeling Milieu-inspectie inbreuken op de exploitatie van de stortplaats heeft vastgesteld en een proces-verbaal heeft opgesteld. De vastgestelde overtredingen waren volgens de Milieu-inspectie niet van die aard dat de opheffing of schorsing van de milieuvergunning gewettigd was. In uitvoe-

ring van artikel 64 van het Vlarem is de uitbater aangemaand om de stortplaats zorgvuldiger te exploiteren en een acceptatiebeleid op punt te stellen dat in het werkplan moet worden opgenomen. Tijdens nieuwe inspecties is al vastgesteld dat de aanmaning is opgevolgd. Het is in elk geval de taak van de minister van Leefmilieu om de exploitatie van het stort en alle bewarende maatregelen in dat verband op te volgen.

Ik antwoord nu op de concrete vragen van de heer Hostekint. Hij vroeg of er naar aanleiding van de processen-verbaal reeds herstellenvorderingen bij het parket van Kortrijk zijn ingediend. De uitgevaardigde processen-verbaal hadden betrekking op de staking van vastgestelde reliëfwijzigingen door storting van uitgegraven klei op verschillende plaatsen op het stort en in de bufferzones. Vooral dat laatste heeft kwaad bloed gezet.

Met het oog op het opmaken van de herstellenvordering gaat de stedenbouwkundig inspecteur van West-Vlaanderen momenteel na of er naast de reeds vastgestelde overtredingen waarvoor het stakingsbevel werd uitgevaardigd, nog bijkomende overtredingen op het terrein kunnen worden vastgesteld. Dit onderzoek zal in november uitmonden in een gepaste herstellenvordering. Wat de stortingen in de bufferzones betreft, zal de stedenbouwkundig inspecteur vanzelfsprekend het herstel in de oorspronkelijke staat als herstelmaatregel eisen. U weet echter dat deze inspecteurs volledig onafhankelijk van de uitvoerende macht werken.

De heer Hostekint vroeg ook of er reeds maatregelen zijn getroffen om de bufferzones in hun oorspronkelijke staat te bewaren. Het stakingsbevel was de eerste maatregel ter vrijwaring van de bufferzones. Dit stakingsbevel sluit niet uit en is er uiteindelijk zelfs op gericht dat, in overleg met en na toestemming van de stedenbouwkundig inspecteur, de wederrechtelijk gestorte gronden weer worden verwijderd, zodat de bufferzones in hun oorspronkelijke staat worden hersteld. Deze bufferzones bevinden zich tussen de leefomgeving en het stort. Ik sta er dan ook op dat ze in de kortst mogelijke tijdsspanne worden vrijgemaakt. Aangezien het om klei gaat, zal men wellicht wachten tot de bodem ongeveer bevroren is. Deze zones moeten ook effectief als bufferzones worden ingericht. Er moeten dus schermen worden opgetrokken, zodat de hinder wordt beperkt.

Als wordt vastgesteld dat er nieuwe stortingen gebeuren op de percelen waarop het stakingsbevel werd uitgevaardigd, zullen de in het decreet voorziene administratieve geldboetes worden opgelegd

Van Mechelen

aan iedereen die erbij betrokken is. In een ministerieel besluit zijn deze geldboetes vastgesteld op 200.000 frank per administratieve inbreuk. De ervaring leert dat deze boete erg ontradende effecten heeft op eenieder die een stakingsbevel zou willen overtreden.

Ook in het door de gemeente aangenomen ontwerp van BPA blijven de bufferzones behouden. Niemand twijfelt er nog aan dat dit nodig is, dat de materialen die er niet thuishoren verwijderd moeten worden en dat er aanplantingen moeten komen. Wat dat laatste betreft, neem ik aan dat de gemeente, na de verwijdering van de klei, in het volgende plantseizoen inspanningen zal leveren. De stortingen in de bufferzones blijven dus overtredingen, waartegen op gepaste en kordate wijze zal worden opgetreden. En de overheden kunnen best anticiperen op wat komen gaat.

De derde vraag is een moeilijke. De heer Hostekint vraagt me of men in een BPA bouw misdrijven kan regulariseren. De Raad van State heeft zich al bij herhaling moeten uitspreken over planwijzigingen waarbij bouwovertradingen planologisch gereguleerd worden. De jurisprudentie van de Raad van State steunt op zijn arrest 24.692 van 26 september 1984, arrest 67.126 van 27 juni 1997 en arrest 83.749 van 30 november 1999. Wat stelt de Raad van State? Ten eerste mag een planwijziging niet onder druk van voldongen feiten tot stand komen, maar moet ze zijn ingegeven door een juist en wettig begrip van het algemeen belang. Ten tweede is een planologische regularisatie niet uitgesloten maar kan ze niet anders dan uitzonderlijk zijn. Ik geef het voorbeeld van de sectorale BPA's, waarbij het de bedoeling is om de BPA's te gebruiken om de problematiek van de zonevreemde bedrijven aan te pakken. Sectorale BPA's zijn een middel om planologische oplossingen te bedenken voor bedrijven die planologisch verkeerd liggen. Ten derde moeten er voor de planwijziging ernstige en zwaarwichtige redenen zijn. Men moet dus aantonen waarom de goede plaatselijke ruimtelijke ordening, zoals voorzien en gewenst in de voorgaande plannen, niet langer deugdelijk is, waarom het voldongen feit, strijdig met die plannen, beter overeenstemt met de goede ruimtelijke ordening. Het gaat

hier dus over de motivatieplicht. Tot slot moeten de belanghebbenden, adviesinstanties en beslissingsorganen zich een correct beeld kunnen vormen van de bestaande feitelijke en juridische toestand en moet de discrepantie tussen de feitelijke en de juridische toestand duidelijk zijn weergegeven.

In deze arresten is duidelijk uiteengezet dat het moet gaan over zaken die een breed draagvlak hebben, goed zijn gemotiveerd en uiteindelijk niet enkel regulariseren maar een hoger doel moeten dienen. Op basis van deze arresten zal de administratie Ruimtelijke Ordening het BPA beoordelen.

De voorzitter : De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Ik dank de minister voor zijn antwoord op mijn vragen. Ik stel vast dat hij op het vlak van ruimtelijke ordening zijn verantwoordelijkheid als minister heeft opgenomen. Uiteraard moet hij daarbij een wettelijk kader respecteren. Maar uiteindelijk gaat het over de omwonenden, die al twintig jaar op 20 meter van een stinkende stortplaats wonen.

We maken een onderscheid tussen de exploitatievergunning en de vergunning die u aflevert. We stellen onze hoop op minister Dua en op de gevolgen van de motie die gisteren unaniem door het parlement is aangenomen. Die motie kwam er na een interpellatie van de heer Malcorps. De minister van Leefmilieu moet die motie uitvoeren. In die motie wordt gevraagd 'om alles in het werk te stellen om de stortplaatsen in de onmiddellijke omgeving van woonzones prioritair te sluiten.' Vanochtend heeft minister Dua die tekst enigszins gerelativeerd, toen ze stelde dat die motie moet worden ingepast in het totale Vlaamse beleid. De motie is nochtans belangrijk, en ik geef de actievoerders volledig gelijk als ze ijveren voor de snelle sluiting van de stortplaats. Mijn twee vragen om uitleg over dit onderwerp hebben veel duidelijkheid gecreëerd voor de bewoners van Lendelede.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.04 uur.*